

Dr. R.P. (Roel) Verkooijen (1960-2020)

Henri Verbrugh

De geneeskunde op het gebied van de microbiologie en infectieziekten heeft in Roel Verkooijen een belangrijk en aimabel persoon verloren. Te vroeg, want net 60 jaar, overleed hij op zondag 10 mei jongstleden, als gevolg van een verkeersongeval in Thailand. Hij was gewend vroeg op te staan om fietstochtjes te maken, zo ook die zondagochtend.

Roel en ik werkten 38 jaar samen aan de bevordering van de diagnostiek, behandeling en preventie van infectieziekten door het ontwikkelen en toepassen van Informatietechnologieën (IT). Die samenwerking begon in 1982 in het Diakonessenhuis in Utrecht, waar ik, net terug uit Amerika, was toegelaten als arts-microbioloog en

hoofd van het medisch-microbiologisch laboratorium. Roel was 22 jaar en een kersvers opgeleide analist in dat laboratorium. Hij viel onmiddellijk op als iemand die graag iets extra's deed, iets nieuws, iets buiten de routine om, en dat dan ook snel en goed voor elkaar kreeg. Hij viel ook op door zijn meer dan gebruikelijke belangstelling voor, kennis van en om kunnen gaan met personal computers, dé nieuwste trend in die tijd.

Zijn bijzondere talenten werden dan ook snel ingezet bij het opzetten en uitvoeren van onderzoek in het Diaconessenhuis, een algemeen ziekenhuis met een jonge, wetenschappelijk actieve staf. Dat resulteerde in series publicaties en proefschriften waar Roel een belangrijke rol in speelde, als laboratoriumman én als IT-specialist. Aansprekend was het grootschalig klinisch onderzoek naar de effectiviteit en veiligheid van het eenmaal daags doseren van aminoglycosiden [1] en naar de preventie van urineweginfectie bij gebruik van katheters [2]. Roel deed zelf onderzoek aan *Chlamydia*, met name aan *Chlamydia pneumoniae*, een toen net ontdekte verwekker van longontsteking. Hij promoveerde op dat onderwerp aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, waar naartoe Roel mij volgde toen ik in 1993 daar benoemd werd als hoogleraar.

Slimme IT-oplossingen voor de dagelijkse praktijk en voor vernieuwend onderzoek, dat bleef hij doen in Rotterdam. Voor het Erasmus MC was hij onder meer de drijvende kracht achter de ontwikkeling van een uniek, geïntegreerd laboratoriummanagement- en infectieziekten consultensysteem, een systeem dat zijn weerga niet heeft en dat nog steeds gebruikt wordt. Met dr. Ingrid Rours liet hij binnen de Generation R-cohortstudie van het Erasmus MC zien dat *C. trachomatis*-infectie in het eerste trimester van een zwangerschap de kans op vroeggeboorten sterk verhoogt [3], en dat het screenen van zwangere vrouwen op *C. trachomatis* in Nederland

kostenbesparend zou zijn.[4] Een half jaar geleden nog was Roel copromotor bij de promotie van collega Streefkerk; Streefkerk's onderzoek liet zien hoe belangrijk IT is voor de efficiënte en accurate opsporing van ziekenhuisinfecties.[5]. Al met al was Roel Verkooijen auteur bij 44 wetenschappelijke publicaties en heeft hij meerdere promovendi in het Erasmus MC belangrijk geholpen bij hun promotieonderzoek.

Ook landelijk werden zijn talenten opgemerkt. Met name werd hij landelijk bekend als dé man achter de ontwikkeling van IT-systemen voor de bevordering van verstandig gebruik van antibiotica in heel Nederland voor de SWAB. Een app maakte de SWAB-richtlijnen toegankelijk in vrijwel alle ziekenhuizen in Nederland, een app die dagelijks vele malen geraadpleegd wordt. Ook zijn programmatuur voor de surveillance van ziekenhuisinfecties wordt nu op meerdere plaatsen ingezet. Inmiddels was Roel IT-ondernemer geworden, oprichter van IDMCORE bv, een valorisatiestap van zijn kennis die initieel mogelijk werd gemaakt door het Erasmus MC. IDMCORE richt zich op IT-oplossing voor de medische praktijk, vooral op het gebied van infectieziekten; het is een succes geworden.

Ten slotte bracht Roel Verkooijen zijn IT-oplossingen ook naar andere landen, vooral naar minder ontwikkelde landen in het Verre Oosten. Dat bracht hem onder meer in Indonesië, waar hij een Indonesische versie van de SWAB-app ontwikkelde. Hij demonstreerde deze in september 2019 tijdens de jaarvergadering van PAMKI, de Indonesische zustervereniging van de NVMM. Het Nationale Comité voor de bestrijding van antibioticumresistentie van Indonesië wil graag een dergelijke app in Indonesië introduceren. Kortom, Roel was visionair, had veel ideeën en was nog lang niet klaar.

Roel Verkooijen was meer dan een wetenschapper en IT-ondernemer, hij was een mens onder de mensen, hij hield van het persoonlijke contact en hielp graag collega's die hulp nodig hadden, veelal tijdelijk maar soms ook langjarig stond hij mensen bij. Zo heeft hij voor het *Nederlands Tijdschrift voor Medische Microbiologie* het idee aangedragen de edities te voorzien van een illustratie op de voorzijde, die hij samen met Loes van Damme en Hans den Boer heeft

samengesteld. Dat idee heeft navolging gevonden tot op heden. Ook zette hij zijn organisatietalenten graag in voor goede doelen; zo was hij de onvermoeibare organisator van een Erasmus MC-team dat in 2004 meedeed aan de Roparun. Het motto van de Roparunestafette is "Leven toevoegen aan de dagen, waar vaak geen dagen meer kunnen worden toegevoegd aan het leven". Roel Verkooijen heeft echt geleefd én hij heeft veel leven toegevoegd aan het leven van velen. Mogen zijn vrouw en kinderen troost vinden in die gedachte, hij ruste in vrede.

Referenties

1. Am J Med. 1990;161:266.
2. Lancet. 1992;339:95.
3. Eur J Epidemiol. 2011;26:493.
4. Pathog Glob Health. 2016;110:292.
5. Euro Surveill. 2020;25:1800321.